

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Szerző:

Halasi Mária

Cím:

ÍGY LÁTTA ŐKET...

For:

Ország-Világ 1958. 10.

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Személy

Helyszám

92
Csordás László
"1958"

Már akkor is szemüveget viselt... Bródy Sándor mély hangján meg is kérdezte egyszer tőle: »Mondja fiúkám, nem zavarja magát az a pápaszem?« Krúdy egyik hajnalban félreahajtott fejjel, mámoros szemmel meredt rá, s miközben zsebében az utolsó koronája után kotorászott, kedvetlenül mormogta: »Vegye le azt a szemüveget, ha velem beszél!« De az akkor alig 20 esztendőes fiú, Csordás László, nem hallgatott a tekintélyes szóra. Azóta is apró, kerek ablakok mögül nézi az életet. Csak a dioptriák száma nőtt, csak két világháború söpört végig ezen a földön, csak... szóval, ötven év alatt sokminden történt. Az Eszterházy utca 4 számából Puskin utca 4 lett. Csak a négy maradt meg — és Csordás László. Mert a négy, az mindig négy, Csordás László pedig ötven éve úgy hozzátartozik az épülethez, mint az előcsarnok oszlopai.

Eppen fél évszázada, hogy munkát talált ebben a házban. A Magyar Tisztviselők Országos Egyesülete birtokolta akkor az épületet. A kiadások magasak voltak, a magyar tisztviselők pedig szegények. Így aztán 1917-ben bérbe adták a második emeletet az »Otthon, Irók és Hírlapírók Köré«-nek. Csordás László a kapu mellett, a ruhatárban várta akkoriban a felöltőket, botokat, kalapokat. Mindenről tudott, mindenkit ismert. Elvonult előtte a huszas évek magyar irodalma. Az írók, újságírók pár koronát vagy néhány pengőt kértek kölcsön tőle. Hajnalutján hazamentek; némelyikük remekművet írt, meghalt és klasszikussá lett — Csordás László pedig azóta is itt él, ezek között a falak között, a Kézalkalmazottak Szakszervezetének székházában. Felsiet a második emeletre, előkészíti a nagytermet egy-egy értekezletre. Megigazítja a zöld posztón a kristályvizes üvegeket, arrébb tol egy széket, éppen abban a sarokban, ahol valamikor Szamuely Tibor törzsszobája állt. Tizenkilencben gyakran járt fel Szamuely Tiber. Karinthy Frigyes mindig leült az asztalához s ki nem fogyott a kérdés-ködéből.

Csordás László sok történetet tud az elmúlt ötven esztendőből. Például egy Bátaszéki nevű újságíróról, akinek az Otthonban ünnepezték meg munkatársaságának 25 éves jubileumát. Róla meséli a következőt: Tarján Vilmos, egykori rendőri riporter, később a New York kávéház bérlője, maga köré gyűjtött néhány üres-zsebu újságíró. Őt koronát tett le az asztalra azzal, hogy azé lesz, aki legrövidebben mondja el élete történetét. Bátaszéki nyerte a rá annyira jellemző néhány szóval: „Hol volt, hol nem volt...”

Csordás László, akiből azóta részben bácsi, részben gondnok lett, szívesen kupa emlékei között. Hunyadi Sándor, kedves, barátságos ember volt. Mindig megvette a friss lapokat, a visszajáró pénzt otthagyta. Finom, jóvassal felöltőket hordott. Tersánszky Józsi Jenőt pedig egyszer — jaj, még most is restelli! — ki akarta tessékelní. Olyan fiatal volt, és olyan kopott!... Juhász Gyula sose köszönt. Mintha rosszat álmodna, elborult arccal, hátratett kézzel ment fel a lépcsőn. Mórtyic Zsigmond kabátját öröm volt kézbevenni. Az akasztója ép volt, s egyetlen gomb sem hiányzott róla. Délutánonként járt fel. Vacsoraidő előtt hazament. A szegény, sokat nyomorgó Cholnoky Lászlóval — most jelent meg egy novelláskötete — nem sok dolga akadt. A legzordabb télidőben is kikapabban járt. Ez a kitűnő hírlapíró és író egyik éjszaka a szokottnál korábban hagyta el az Otthon kört. Kívette kalapját a ruhatárból — biccentett és kiment... Másnap olvasták az újságban, hogy a Vasúti Összekötőhidről belevetéte magát a Dunába. Gárdonyi Géza valahányszor felutazott Egerből, mindig megfordult az Otthonban. Lógó bajusza alatt örökké füstölgött a pipa, és sohasem szólt egy szót sem. Még köszönni is csak úgy köszönt, hogy mutatójával megbökte a kalapját.

Hát így látta őket Csordás László, a ruhatári pult mögül...

HALASI MÁRIA